

GSVU Nieuws

Augustus 2018, nummer 107

Op 5 juni bezochten GSVU-leden VUmc Kinderstad, een grote speelruimte van 820 m² op de 9de en 10de verdieping van het ziekenhuis. Jonge patiënten van VUmc kunnen daar spelen in door sponsors ingerichte ruimtes, zoals AFC Ajax, radio 538, Schiphol, KPN, Spyker en EndeMol, maar ze kunnen er ook een boekje lezen, knutselen, bouwen of zich verkleden (Foto: Digidaan)

Van de bestuurstafel

Het is een warme zomer! Ik hoop dat onze leden de warmte in binnen- of buitenland goed doorstaan. De laatste bijeenkomsten van ons gezelschap lijken al heel lang geleden. We mochten ons verheugen in het feit dat een van onze nieuwe leden professor Nico van Straalen ons informeerde over een ingewikkeld, maar boeiend onderwerp. We kunnen rustig stellen dat trouwe bezoekers van onze bijeenkomsten hierdoor een goede algemene ontwikkeling krijgen.

De excursie naar VUmc Kinderstad was inderdaad op tijd, want de voorzitter van de raad van bestuur, Wouter Bos, heeft inmiddels zijn vertrek aangekondigd en als voorbeeld van een van de negatieve punten van de alliantie (er zijn gelukkig ook veel positieve punten) het overbodig worden van Kinderstad genoemd.

De bijeenkomst in de ons vertrouwde kapel van het ziekenhuis was ter gelegenheid van ons jubileumjaar extra feestelijk. Inge Schadee-Eestermans krijgt alle lof voor de inkopen die zij gedaan heeft, zo blijven wij ook binnen ons budget. Het was in ieder geval duidelijk dat de maandelijkse gelegenheid om met elkaar te praten in een behoefte voorziet.

De dagtocht begint naderbij te komen, iets waar velen van ons zich op verheugen. Of er bij het tijdstip van verzenden nog gelegenheid is om in te schrijven, kan natuurlijk niet toegezegd worden, maar wie weet. Degene die dit weet is Rob Meijer (zie vorige nieuwsbrief).

Aangezien ook onze vereniging met de nieuwe privacyregels te maken krijgt, geef ik u in deze nieuwsbrief informatie over wat het bestuur doet met uw data.

Als altijd: tot spoedig ziens, naar ik hoop,

An Greven, voorzitter

Bijeenkomsten najaar 2018

De onderwerpen voor de bijeenkomsten in oktober en november zijn momenteel nog niet bekend. Dag en tijd blijven ongewijzigd. Dus iedere eerste dinsdag van de maand inloop met koffie en thee om 13.30 uur en een lezing van 14.00 tot 15.00 uur. Na afloop is er gelegenheid om onder het genot van een drankje wat na te praten.

4 september Dagtocht Texel. Instapplaats: Medische Faculteit, Van der Boechorststraat 7, 1081 BT Amsterdam.

Wilt u via e-mail een reminder ontvangen / op de hoogte blijven van last minute wijzigingen dan kunt u uw e-mailadres doorgeven aan seniorenvuvumc@gmail.com

Bestuursmededelingen

Overleden

Mw. Lily Jacobs, oud-bestuurslid GSVU

Mw. Bep Hoefsmit

Het bestuur heeft aan de nabestaanden zijn deelneming betuigd

Nieuwe leden

Mw. A.C. Beekes, Bussum

Mw. N.M.D. Nieuwenhuijze, Vijfhuizen

Wij heten hen van harte welkom

Microbiële interacties drijven ecologie en evolutie van dieren

De laatste jaren is duidelijk geworden dat er veel meer soorten micro-organismen zijn dan gedacht. Tijdens zijn lezing op 1 mei legde Nico van Straalen uit welke invloed deze organismen op hun gastheer hebben.

Recente schattingen komen uit op een totale mondiale biodiversiteit tussen een en zes miljard soorten micro-organismen, waarvan driekwart bacterie is. Men schat dat elke insectensoort gemiddeld tien bacteriesoorten heeft die alleen in die insectensoort voorkomen, plus nog enkele andere unieke micro-organismen. Ook het menselijk lichaam bevat zeer veel soorten bacteriën (in de mond, de maag en het darmkanaal, in de geslachtsopeningen en op de huid, naar schatting 10.000 soorten).

De gezondheid van de mens kan niet los worden gezien van de micro-organismen in ons lichaam, aldus Nico van Straalen, emeritus hoogleraar dierecologie en evolutiebiologie

Maar het belangrijkste is: het blijkt dat die talloze micro-organismen via een veelheid aan signaalmoleculen (vooral via het immuunsysteem) in contact staan met de rest van het lichaam. Het is zelfs zo sterk dat micro-organismen het gedrag en de emotionele stabiliteit van de mens beïnvloeden. Zo is bijvoorbeeld de infectiegraad met de eencellige parasiet *Toxoplasma gondii* in

een bevolkingsgroep gecorreleerd met het voorkomen van psychoses en schizofrenie. Manipulatie van de gastheer door een parasiet komt ook bij talloze andere dieren voor.

De gezondheid van de mens kan niet los worden gezien van de micro-organismen in ons lichaam en ook niet los van de gezondheid van de dieren om ons heen omdat vele ziekteverwekkers kunnen overspringen van dier naar mens (men noemt dat een zoönose). Verder is ook een gezonde bodem essentieel voor de gezondheid van de mens. Er zijn vele voorbeelden van humane ziekteverwekkers die een levensstadium in de bodem hebben, zoals de miltvuurbacterie, *Bacillus anthracis*, de nematode worm *Strongyloides stercoraria* en de schimmel *Coccidioides immitis*. Goed bodembeheer kan bijdragen aan de beheersing van zulke ziekteverwekkers.

In de bodem wemelt het van de kleine ongewervelde dieren. In de afdeling Dierecologie doen we daar al jaren onderzoek aan, waarbij we kijken naar de ecologie, evolutie en de reacties op bodemvervuiling. Onder andere hebben we van de springstaart *Folsomia candida* het hele genoom uitgelezen, waardoor we nu met allerlei moleculaire technieken de evolutie van deze diergroep kunnen onderzoeken. In het genoom blijkt een cluster genen te

Er wordt steeds meer bekend over de evolutie van de springstaart (Foto: Viola Tanganelli)

liggen die codeert voor de biosynthese van antibiotica (van de groep waar ook penicilline toe behoort). Waarschijnlijk is dit cluster er bij de oorsprong van de *Collembola* (enkele honderden miljoenen jaren geleden) via laterale genoverdracht van een bacterie of een schimmel naar het genoom van de springstaart overgesprongen, want soortgelijke genen komen ook bij andere

collembolen voor (maar nergens anders in het dierenrijk voor zover we nu weten). Produceren springstaarten een antibioticum dat we nog niet kennen en wat is daarvan de functie? We weten het nog niet; we zijn druk bezig uit te zoeken wat het antibioticum zou kunnen zijn en welke functies nog meer verborgen zitten in de wondere wereld van de micro-organismen in het lichaam van dieren.

Waarom we wat van u willen weten

De nieuwe privacyregels voor onder andere verenigingen brengen werk met zich mee, maar hebben als voordeel dat we als bestuur eens kritisch naar deze zaken kijken. Wat willen we graag weten, waarom willen we dit weten, wat doen we er mee en hoe bewaren we de gegevens?

Wat willen we graag weten en waarom willen we dit weten?

We willen onze leden uiteraard **1.** bij naam kennen.

Omdat wij een financiële bijdrage van VU en VUmc krijgen voor ieder lid, moeten we **2.** weten of onze leden gepensioneerd zijn bij VU of VUmc. Op basis van uitdienstgegevens benaderen wij ook gepensioneerden voor het lidmaatschap van onze vereniging, maar controle op een daadwerkelijk dienstverband, vindt niet plaats (het is ook bij ons weten nooit voorgekomen dat iemand die niet gepensioneerd was bij VU/VUmc lid wilde worden).

Als we leden willen informeren over activiteiten is **3.** een adres nodig. Vroeger was dit het woonadres, nu het e-mailadres. Uiteraard is een woonadres nodig als er geen e-mailadres is. Veiligheidshalve is een woonadres ook wel goed om te hebben.

Om eventueel snel direct contact te krijgen **4.** stellen wij het op prijs een telefoonnummer te hebben.

Tenslotte wordt **5.** de geboortedatum opgeslagen om leden te kunnen feliciteren met hun verjaardag.

Het aantal gegevens dat nodig is voor de ledenadministratie is zeer beperkt

Uit bovenstaande moge duidelijk zijn dat 1. Naam, 2. Gepensioneerd bij VU of VUmc en 3. e-mailadres, vereist is om als lid van het GSVU geregistreerd te kunnen worden.

Desgewenst kunt u dus in het midden laten of u man of vrouw bent (dan krijgt u geen Hr of Mw voor de naam). Uw geboortedatum kan onvermeld blijven,

dan wordt er geen verjaardagskaart gestuurd. Bij minder adresgegevens / telefoongegevens kan er eventueel een slechtere communicatie met u als lid zijn.

De huidige registratie (1 tot en met 5 zo compleet mogelijk) heeft van het bestuur dus de voorkeur. Het punt zal in de komende ALV op de agenda staan.

Hoe bewaren we de gegevens?

De ledenadministratie is digitaal opgeslagen op een door de eerste penningmeester beheerde computer. De tweede penningmeester moet desgewenst toegang tot dit bestand hebben. Overige bestuursleden krijgen een keer per jaar een overzicht dat op hun privé-computer wordt bewaard.

Wat doen we met uw gegevens?

Het GSVU geeft geen gegevens door aan derden. Verzoeken aan leden (om bijvoorbeeld deel te nemen aan onderzoek) vinden uitsluitend in algemene zin plaats via de nieuwsbrief. Het bestuur moet het doel dan zinvol vinden.

Bij het beëindigen van het lidmaatschap worden gegevens verwijderd.

Uitsluitend de penningmeester registreert het betalen van de contributie, stuurt herinneringen en gaat zo nodig over tot het schorsen als lid. De tweede penningmeester kan deze taak in geval van uitval van de eerste penningmeester overnemen (overigens kan de taakverdeling tussen eerste en tweede penningmeester in onderling overleg anders zijn).

De overige bestuursleden gebruiken de gegevens alleen voor communicatieve doelen die in het kader van hun bestuurstaak in het bestuur zijn vastgesteld.

Discussie

Aangezien de privacy nooit als zodanig in een ledenvergadering is besproken, is een eventuele discussie nuttig. Dat kan voorafgaand aan onze komende ALV in onze nieuwsbrief.

Tot nu toe is er geen ledenlijst ter beschikking van leden gesteld, maar hier zou (bijvoorbeeld om gemakkelijker contact met elkaar te kunnen hebben) behoefte aan kunnen zijn. Een oplossing zou zijn om jaarlijks een ledenlijst ter beschikking van de leden te stellen, waarbij alleen de leden die geen bezwaar hebben tegen verspreiding van hun gegevens in de lijst, worden vermeld.

Wordt dus vervolgd...

An Greven, voorzitter

In Kinderstad kunnen patiëntjes zich helemaal ontspannen

Het merendeel van de GSVU-leden had wel van Kinderstad gehoord, maar was er nooit binnen geweest. Op 5 juni bezochten een aantal leden de speelruimte voor jonge VUmc-patiënten.

Dit jaar vierde kinderstad haar tienjarig bestaan en de vraag was of er nog vele jaren zouden volgen. Inmiddels weten we dat er in het kader van de taakverdeling van academische ziekenhuizen gekozen is voor één plaats in Nederland (Utrecht) waar kinderen met kanker worden behandeld en dat er in Amsterdam gekozen is voor een concentratie van klinisch academische zorg voor kinderen in het AMC, waar de kinderafdeling schitterend verbouwd is. Kinderstad in VUmc voorziet dus nauwelijks meer in een behoefte.

De trap die de negende en tiende verdieping verbindt, wordt ook gebruikt als zitplaats bij voorstellingen (Foto's: Digidaan)

In echte vliegtuigstoelen kunnen kinderen wegdromen van een verre vakantie, maar ze kunnen ook piloot of stewardess spelen

We zijn blij om toch een kijkje te hebben kunnen nemen op een locatie waar de afgelopen tien jaar met inzet van veel vrijwilligers en donateurs bijgedragen is aan het welzijn van kinderen die in het ziekenhuis opgenomen waren. Ook hun ouders en broertjes of zusjes, profiteerden daar van.

Wij waren als groep zeer onder de indruk van de mogelijkheden die Kinderstad biedt: de vele spellen die er keurig gerangschikt te vinden waren; alle materialen om te knutselen; de vele verkleedjurken en pakken. Maar ook: de vliegtuigromp van een KLM-toestel op ware grootte met piloot- en stewardesskleding, het kleine voetbalterreintje, maar met ballen gesigineerd door Ajaxspelers; de echte studio, waar regelmatig ook cursus gegeven werd. Het theatertje, de hoek om je terug te trekken in een behaaglijke omgeving, het was te veel om op te noemen en dan dat prachtige uitzicht!

De GSVU-leden verbaasden zich over de vele speelmogelijkheden die Kinderstad de VUmc-patiëntjes te bieden heeft (Foto's: Ellie Pauëlsen)

Uiteraard kon dit alleen in bedrijf zijn, dankzij heel veel vrijwilligers.

Jammer dat Kinderstad weggaat, maar alle faciliteiten zullen ongetwijfeld een goede herbestemming krijgen en de vrijwilligers zullen zich vast elders gaan inzetten.

Voor ons was het een verrassend inzicht in de huidige speelmogelijkheden voor kinderen. Sommigen waren er niet weg te slaan! Al met al een mooie afsluiting van ons eerste seizoen, waarna we nogmaals op ons GSVU getoast hebben.

An Greven

Dagtocht Texel

Vanuit Den Helder zal de boot koers zetten richting Het Horntje op Texel (Foto: Koninklijke NV Texels Eigen Stoomboot Onderneming)

Op 4 september gaan de deelnemers aan de jaarlijkse dagtocht van GSVU naar Texel. De instapplaats is op het parkeerterrein van de VU, achter de slagbomen bij de ingang van de Medische Faculteit, Van der Boechorststraat 7, 1081 BT Amsterdam. Wilt u zich in het restaurant van de MF melden bij de reisorganisatie voor de presentielijst? Vanaf 7.45 uur staat de koffie klaar.

De bus komt om 8.15 voorrijden, zodat wij precies om 8.30 uur kunnen vertrekken. De terugkomst bij de VU is omstreeks 20.30 uur.

In geval van nood is tot aan het vertrek van de bus om 8.30 uur een mobiel nummer beschikbaar: 06-33737377.

Tijdens de dagtocht is het bestuur vanaf 8.30 tot 20.15 uur bereikbaar op mobiel nummer 06-51625237.

Onderzoek positief ouder worden

Annemarie Simonis-Bik, voormalig bestuurslid van het GSVU, doet voor haar master Levensloop Psychologie aan de Open Universiteit een onderzoek naar factoren die van invloed kunnen zijn op positief ouder worden.

Mijn onderdeel van het onderzoek gaat met name over de relatie tussen waardegericht leven en een positieve geestelijke gezondheid. Daarnaast is de vraag of de 'kijk op de eigen veroudering' deze relatie beïnvloedt. Geloven deelnemers bijvoorbeeld dat ze naarmate ze ouder worden ook wijzer worden, of vinden ze dat het ouder worden juist hun mogelijkheden beperkt.

Dansen is een gezonde activiteit, zowel voor je motoriek, het sociale contact, als voor het aan het werk zetten van je brein

(Foto: www.allstarentertainment.nl)

Doel van het onderzoek is het vinden van interventiemogelijkheden om een hogere mate van welbevinden bij ouderen te bewerkstelligen. Ik ben daarom op zoek naar meer dan honderd personen van middelbare en oudere leeftijd, vanaf 40 jaar, die éénmalige een vragenlijst over dit onderwerp willen invullen. De verwerking van de gegevens gebeurt

geheel anoniem. Iedere deelnemer die dit wenst zal te zijner tijd een samenvatting van mijn scriptie ontvangen.

Het invullen van de vragenlijst kan zowel via een link op de computer als via een invulling van een papieren vragenlijst. Ook kom ik met liefde en plezier zelf de vragenlijst afnemen op een door u gewenste locatie. Ik zou het bijzonder op prijs stellen, als u aan dit onderzoek mee wilt doen.

U kunt u mij op de volgende manieren bereiken:

Telefonisch: 055-3559259

Per email: amc.bik@gmail.com

Per post: Vijfpronglaan 6, 7313 BN Apeldoorn

Gezelschap Senioren VU

Het Gezelschap Senioren telt ruim 250 leden die de VU en VUmc door (vervroegde) pensionering hebben verlaten. De structuur van het Gezelschap Senioren is een vereniging die is opgericht in 1993. Het doel is 'aan de leden de gelegenheid bieden tot het behoud van contacten met medewerkers en collega's van de VU en haar gelieerde instellingen'. Daarnaast is er tijdens de bijeenkomsten van het Gezelschap Senioren gelegenheid om op de hoogte te blijven van nieuwe ontwikkelingen. Meer weten? Kijk op www.gsvu.nl.

Bestuur

Voorzitter	An Greven
Secretariaat	Inge Schadee-Eestermans Heinz Massop
Penningmeester	Ellie Pauëlsen Johann van Leeuwen
Overige bestuursleden	Rob Meijer Monique Krinkels Ton van Lambalgen

Contactgegevens

Het Gezelschap Senioren is bereikbaar via de eerste secretaris Inge Schadee-Eestermans

E-mail	seniorenvuvumc@gmail.com Ingeschadeestermans@outlook.com
Postadres	Gezelschap Senioren VU De Boelelaan 1105 1081 HV Amsterdam IBAN-nummer: NL64 INGB 0004 0530 80
Privé adres	Aalsmeerderdijk 659 1435BX Rijsenhout
Telefoon	0297-329719 / 06-51625237

Colofon GSVU Nieuws

Eindredactie/layout	Monique Krinkels
Druk & Bindwerk	Huisdrukkerij der Vrije Universiteit

Wilt u deze nieuwsbrief voortaan digitaal ontvangen? Geef uw e-mail door via seniorenvuvumc@gmail.com